

Pelle János
„Lelkek iránytűje”

*Dokumentumregény a szellemek világáról**

(részlet)

*Török Sándor (1904–1985) feljegyzései. A szerző életműve rendkívül gazdag, több tucat könyvet, sikeres színdarabot és filmforgatókönyvet írt, díjakkal tüntették ki. Gyakorló szellemi bűvár, antropológus volt. Török Sándor 1940 és 1945 között zsidó származása miatt újságokban nem publikálhatott. Mint a Keresztény Zsidók Egyesületének elnökét 1944. április végén a budapesti Zsidó Tanács tagjának jelölték. Ennek köszönhetően, hogy kiszabadult a Rab-
biképzőben berendezett internálótáborból, s onnan nem deportálták Auschwitzba. Ő juttatta el az Auschwitzi jegyzőkönyv egyik példányát június végén Horthy Miklós kormányzóhoz. Aktív tagja volt a szellemtudományi körnek, melyet Rudolf Steiner tanítványa, Göllner Mária vezetett svábbegyi házában. 1944 őszén ő és a férje, Nagy Emil bújtatta el az író és feleségét a nyilasok elől, vagy két tucat zsidóval és katonaszökevénnel együtt. Török Sándornak az ötvenes években, szűk körben tartott előadásait Mi az antropológia? címmel 2000-ben jelentette meg a Magyar Antropológiai Társaság.*

A DÉMONI AHRIMÁN

Valami van, érzi az ember, valami, ami emlékszik bennem, valami, ami összeköti a tegnapot a mával, valami, ami, bár alszom – van. Ha ez nem volna, akkor felmerül az emberben az a gondolat, hogy egy szál kell, hogy vezessen a tegnaptól a mába. Gondoljuk el, hogy feladok egy táviratot ma délután, és hajnalban felvernek egy ellentávírral, ami már válasz az enyémre. S én reggel, hirtelen felébredve, esetleg nem vállalom az ügyet, azt az eseményt, amit éppen én idéztem fel tegnap feladott táviratommal! Míg én aludtam – vagyis: lelki, szellemi mivoltomban mintegy nem voltam jelen, ahogy

fizikai síkon sem –, ezalatt az általam elindított cselekvés számtalan más cselekvést hívott életre. Képzeld el, hogy időközben ezen az éjszakán hány ember működött azzal, amit én elindítottam! Ültek az asztaloknál... gépek mellett, morzézta, telefonáltak... betanult megállapításaik szerint jeleket cseréltek, és futott, futott ez az egész műveletsorozat az éjszakában. Ott messze valahol felverték egy embert az én táviratommal, és az elindult különböző cselekvéseket végrehajtani. Lehet, hogy a hírre, amit megtávíratoltam, öngyilkos lett valaki. Én – aludtam. És most, amikor elém kerül a láncolat másik végén egy cselekvés, már nem ismerem fel benne magamat. Persze, a hasonlat roppant durva. Mindenesetre én reggel megváltozott körülmények közé kerülök. A világ folyása megy tovább, míg én nem vagyok itt, s én aztán visszaérek a változott körülmények közé. Én, az ember, olyan vagyok mai tudatállapotomban, hogy cselekszem és mintegy „kiszállok a cselekvéseimből”. Aztán elibém kerülnek a cselekvéseim és nem ismerem rájuk. Holott minden cselekedetemmel újabb cselekvések kényszerét hívom ki. Tehát folyton determinálok az életfolyásomat. Minden cselekedet folyamán cselekedetek egész sora következik be, amelyeket el kell vállalnom. Az új körülményekben aztán nem ismerem fel a tegnapi tetteimet.

Megtanultam, hogy ami egy bármely jelentéktelennek látszó cselekvésben mint történés van jelen, és láncreakciót indít el, az ugyanakkor mint sorsbonyodalom is jelen van, és szintén láncreakciót indít el. Ahogy kémiai törvényszerűség, úgy a saját sorsomban, az emberi sorsban is. Ami egy cselekedetben a kémiai történés, annak jó részét képletekben ki lehet fejezni. A sorskomplikációk

* A könyv négy valóságos, a hazai szellemi mozgalmakban vezető szerepet játszó személy feljegyzéseit tartalmazza: Grünhut Adolfét, Tóvölgyi Tituszét, Chengery-Pap Elemérét és Török Sándorét. A szövegeket legnagyobbbrészt az ő műveikből emelte át a szerző.

képletsorozata a törvényszerű egymásba-váltakozásokból, át- és átkapcsolódó történésekből áll.

„A tapasztalható világjelenségek mértéke a szemlélődő fél megismerő képességétől függ”, írta Rudolf Steiner, az antropozófia megalapítója. Gyakran gondoltam rá az utóbbi hónapokban, mióta annak a nagyszerű asszonynak a vendégszeretetéét élvezem, aki személyesen ismerte őt. Itt, a svábhgyei kertben még ragyog rám a novemberi verőfény. Rádiót csak ritkán hallgatok, az újságot, ha kezembe kerül, undorral félretolom. Csak szűrve jut el hozzám az a szörnyűség, ami alattunk, a városban zajlik. Rajtam kívül még vagy tucatnyian bujkálunk itt, bízva abban, hogy Mária férjének tekintélye, aki mégiscsak igazságügy-miniszter volt valaha, távol tartja a háztól a katonákat és a nyilasokat.

Van időm folytatni ezt a kalandos úton hozzám került kéziratot, leírni az utóbbi hónapok eseményeit, melyeknek részese voltam. Visszahúzódtam a világtól, várom, hogy véget érjen körülöttünk a háború, a tomboló örület, mely csakis a szellemvilág felől magyarázható, sehogymásként. Érzem, hogy abban a rövid, tragikus eseményekkel zsúfolt időszakban, melyben engem is elragadott a közélet örvénye, valamilyen hatást gyakoroltam alakulására, de hogy pontosan milyen, egyelőre sejtelmem sincs; magam is kiváltottam a sorsbonyodalmak láncreakcióját, szem voltam egy mérhetetlenül hosszú láncban, mely az egyes életeket egymáshoz és a végzethez kapcsolja.

Visszatekintve nehéz elképzelni azt a gyanútlan idillt, melyben még kora tavasszal is részünk volt, azokat az illúziókat, melyben mindannyian ringattuk magunkat. „Lelki szemeinkkel” persze láttuk, hogy a téboly áradata bennünket is elsodor, mégis, valami megmagyarázhatatlan bizakodással reménykedtünk a hihetetlennek tűnő, kedvező fordulatban, a csodában. Hiszen körülöttünk minden olyan valóságosnak tűnt, jártak a villamosok, nyitva voltak az üzletek és a kávéházak, játszottak a színházak, az emberek koncertekre jártak. A bőrünkön éreztük, hogy kemény idők közelednek, mégsem akartuk elképzelni, hogy lehet rosszabb annál, ahogy tegnap, vagy tegnapelőtt volt. Tavaly nyáron is, amikor az olaszok megrázták magukat, és megszabadultak a Ducétól, azt mondogattuk: „Túl vagyunk a nehezén!” „Már látjuk az alagút végét!” De ez csak az ész öncsalása volt, semmi több. Mi, akik józanul és rugalmasan gondolkodunk, vagy legalábbis ezt hisszük magunkról, nem tudtuk elképzelni, hogy a világnézetté szilárdult meggyőződés és a szenvedélyes hit a tömegekben teljesen képes átformálni a valóság érzékelését. A credo quia absurdum nemcsak a kései ókorban élt egyhá-

zatya, Tertullianus számára jelentett vezérfontalat, de úgy látszik, hogy egész népek, társadalmak hiszik fogcsikorgatva, a végső bukás pillanatáig a képtelenséget.

Politikusok, professzorok, írók, filozófusok kapaszkodnak az illúziókba, nem veszik tudomásul, hogy morajlik alattuk a föld, és rengése belátható időn belül romba dönti otthonosan berendezett világukat. Az örök szellemi szféra, ahol a legfőbb igazságok honolnak, ilyenkor nehéz helyzetbe kerül. Az örökkévaló lények figyelmeztetéseket küldenek a halandóknak, hogy rossz irányba haladnak, magával ragadja őket az örvény, de nem lehetnek biztosak benne, hogy a halandók hallgatnak-e rájuk. Annak, akit az égi hatalmak „hírvivőként” választanak ki, viszontagságos sors jut osztályrészül. Nem nyugodhat mindaddig, amíg át nem adja az igazságot, útjára nem indítja az üzenetet, amelyik megrendíti a hazugságok falát.

Működnek, jelen vannak közöttünk a természetfölötti erők, de nagy dolgokban nem folyamodunk hozzájuk. Olykor-olykor rájuk csodálkozunk, de nem halljuk meg a szavukat, nem hatolunk a rejtélyeik mélyére. Pedig az élet egy-egy érthetetlen aprósága állandóan figyelmeztetett rá, hogy a világ több, sokkal gazdagabb annál, amit a karteziánus logikával meg tudunk magyarázni. A tündéri Erdélyben eltöltött gyermekkorom óta mindig boldogsággal töltött el, amikor felismertem, hogy mellettem, mögöttem van az angeloszom, lényem jobbik fele. Az örömet, ami abból fakadt, hogy megéreztem saját asztrálestemet, és rácsodálkoztam a szellemvilágra, kifinomult érzékelő képességgel, különleges affinitással magyaráztam, vagyis a bennem lakó művészlélek ajándékának tartottam, soha nem gondoltam, hogy mindaz, amit érzek és látni vélek, a nagybetűs Történelmet is képes befolyásolni.

Ösztönösen, kora ifjúságomtól kezdve vonzódtam a természetfölöttihez. Jóval később fogtam csak fel, milyen úton lehet eljutni oda. Addig ritkán kaptam odaátról üzeneteket, de mindig nagy becsben tartottam őket. Legtöbbször a véletlen döbbenett rá egy-egy titkokra, melyből erőt merítettem. A legnehezebb volt a felismerésük, onnan csak egy lépés volt a megfejtés. Előbb volt az empiria s csak azután a teória... de hát ez a dolgok rendje.

A harmincas években újságíróként, a régi *Magyarország* munkatársaként találkoztam Kele Jánossal. A „léleklátó” akkor hivatalos státusban dolgozott a rendőrség életvédelmi osztályán. Ahogy a zeneszerző hangokat hall, úgy érezte meg ő is az erőket, melyek az emberek ösztöneiből, vágyaiból, érzéseiből alakulnak, és mintegy feléje áramlottak.

Láttam később, amikor már együtt dolgoztunk, láttam munkában, kísértem útjaira. Szimon István, az osztály vezetője, aki katolikus papból képezte át magát rendőrré, arra „használta” őt, hogy megszökött vagy elveszett gyerekeket kerestetett meg vele. A szülő előadta neki, szomorúsága hevületében, amit a gyermekéről s az eltűnés körülményeiről tudott. Kele figyelte a szülőt... de hogyan figyelte!... ez túl volt az érzékszervi és az agyműködéshez köthető figyelésen; s jóságosan figyelte... ráállt a szülőről lassan gyerekekre... a távol lévő, valahol menekülő vagy elvesző gyerekekre... a szülő gesztusaiban, pillantásán, hangján keresztül állt rá. Szüksége volt valamire, amit a gyerek megérintett... amit használt... egy nyakkendő, iskolai füzet, bármi efféle... Miután kapott valami ilyen tárgyat, kis ideig forgatta, mélyen behunyt szemmel – s volt úgy, hogy rögtön közölte, lassan, mintegy a gyerek után menve: itt és itt van... Az országúton látom, Cegléd felé gyalogol... Cegléd felé... megriadt, leugrott a vonatról, megsérült a bal lába, nincs veszélyben... fáradt, fél, most leül egy fa alá az árokparton, sír, elalszik... De akkor már telefonált Szimon doktor, kocsit szerzett. Mi meg elmentünk, megtaláltuk a gyereket ott, ahol Kele meglátta, és visszahoztuk. Sok mindent, ilyesmiket végzett Kele, kivált gyermekek ügyeiben volt otthonos, történt az is, hogy megérezte, valakit veszedelem fenyeget, s tudta, hogy a baj elkerülhető-e vagy sem.

Osszebarátkoztam Kelével, aki kedves, jóságos fickó volt. Hízásra hajlamos, kopaszodó férfi, a hipokratészi terminológia szerint piknikus alkat. Szerettem a társaságát. Szerveztem a fellépéseit, mert-hogy előadásokat is tartott, mindenütt lenyűgözte a közönséget telepatikus képességeivel. Spiritiszta médiumként is nagy sikere lett volna, de ő soha nem idézett szellemeket, nem társalgott a lelkekkel. Pedig sokfelé hívták, hiszen amióta kitért az újabb háború, divatba jöttek a szeánszok, minden jobb társaságban asztalt táncoltattak. Tudni akarták, mi lesz végül az országgal, hol köt ki végül, de a nagy emberek arnyai erről semmi okosat nem mondtak, fel is hagytak a kérdeztetésükkel. A kifürkészhetetlen jövő, a bizonytalanság és a rémhírek miatt mégis jól ment a médiumoknak. Budapesten minden városrészben, ahogy a nagyobb vidéki városokban is, arattak a jósök és a „tisztánlátók”, akiknek többsége nő volt.

Kelét felkérték, menjen el egy óbudai szeánszra, ahol Irtzl Mária, a híres médium idézett hetente többször is szellemeket. A nő, amikor transzba esett, Kolumbusz előtti amerikai nyelveken beszélt, aztékul, inkául és kecsuául. Ennek a művelt társaságokban csodájára jártak, és rá akarták venni

Kelét, hogy vizsgálja meg, mi áll a jelenség hátterében. De ő mosolyogva kitért a felkérés elől.

– Irtzl Mária már bemutatkozott nekem *A diadalmas spiritizmus* című könyvben. Hillebrand Jenő egekig dicséri, szerinte Mária testvér ma a világ legnagyobb médiuma. És ezt igazi tudós mondja, a Nemzeti Múzeum archeológiai részlegének vezetője, a szellemek és a barlangok régi barátja. Vagy százhusz óbudai szeánszot ír le, és az egyik pont olyan, mint a másik. Gyakran jelenik meg rajtuk Liszt Ferenc lelke, és a sötétben gyerekzongorán vagy xilofonon klimpírozik. És ha valakinek ez sem elég, Vábiné, a sváb komorna szelleme megérinti a térdét... Az a legnagyobb csoda, amikor Mária testvér valami ősi, érthetetlen nyelven szólal meg. Csak hát ehhez tudni kell, hogy Hillebrand évtizedek óta tanulmányozza a kihalt amerikai nyelveket. Rajong kedvenc médiumáért, aki a lakására is feljár... Elég jól ismerem az embereket, sejtem, mi történt. Az a nőszemély ellesett a pártfogója irományaiból néhány azték vagy inka mondatot, azzal kápráztatja el a közönséget. Nem megyek ki Óbudára, nem vagyok kíváncsi a produkciójára. Felesleges arra pocsékolni az intellektuális erőnket, hogy halottakkal lépünk kapcsolatba. Mit üzenhetnek nekünk? Csupa olyasmit, amit úgyis tudunk. A legbölcsebb tanácsot nem mondhatják el, vagyis hogy próbáljuk meg feldolgozni az elvesztésüket, és a halál helyett forduljunk az élet felé. Mert ha így tennénk, miért is idéznénk meg őket? Nehéz időket élünk, lassan a síron túli világnál is félelmetesebb lesz az a hely, ahol élünk. Ezért ha kapcsolatot tudunk teremteni a felettes lényekkel, azzal egymáson segítsünk, amennyire tudunk...

Szavai később eszembe jutottak, amikor szükségem lett volna a közbenjárására. Lehet, hogy kérdés nélkül is megtette értem, ami tőle telt. Lehet, hogy az ő keze is benne volt a csodában, melynek részese voltam? Első pillantásra apró, mégis nagy jelentőségű csoda volt, hiszen százezrek életét mentette meg, talán az enyémet is. De akkor, azokban a zűrzavaros napokban nem ismertem fel a jelentőségét. Most, több mint fél évvel az események után, amikor nyilas razziától tartva átmenetileg egy rejtekhelyen bujkálunk a feleséggel, még nem világos, hogy mi és hogyan történt, és mi volt benne az én szerepem. Csak sejtéseim vannak arról, hogy mi lett a sorsa annak a pokolból küldött üzenetnek, amit rám bízott a sors. Két, Auschwitzból szökött szlovák fogoly írta le, majd közvetítők által jutott el Budapestre, hogy felriassza a földi és a mennyi hatalmakat. Ez a huszonöt oldalas, vázlatos rajzokkal illusztrált német nyelvű szöveg hitelesen leírta a borzalmat, ami a Magyarországról deportált zsidók

sorsa volt, sőt, még a keresztényeké is, ha zsidónak minősítették őket... Utólag úgy látom, a kezembe került irat nem jutott volna el a kormányzóhoz, ha az égiek nem segítenek abban, hogy teljesítsem a küldetésem.

Akkoriban keveset írtam, mert a törvények értelmében én is zsidónak minősültem, és az újságok már nem közölték a cikkeimet, nem adták ki a könyveimet sem. Több időt töltöttem Kelével, mint amikor még utazgattam vele. Ő is ráért, mert abba maradtak az előadásai, és a rendőrség sem foglalkozott már annyit az eltűntek felkutatásával. Kele bizalmasan elmondta nekem, hogy ha nem is tud olvasni a gonosz szándékú emberek gondolataiban, de azt mindenképp megérzi, ha valaki valami rosszra készül. – Hogyan lehetne ennek hasznát venni? – futott át rajtam. Gondoltam egyet, és megkérdeztem tőle:

– Voltál már az üggetőn? Gyere ki velem, élvezük addig az életet, amíg még lehet!

Nem voltam törzsvendég a lóversenyen, pályafutásom során csak néhányszor fordultam meg a tribünön. Kele még soha nem járt a pályán, de érdekelt, mi zajlik ott, és elkísért. Előbb érkezünk, kedvtelve figyeltem, ahogy a teraszon gyülekezik az előkelő társaság. Szinte mindenki megjelent, aki Budapesten számít, arisztokraták, nagyiparosok, bankárok, írók, újságírók, színészek. Többségüket a hivatásomnál fogva ismertem, jó néhányukkal készíttettem interjút. Egy cilindert viselő, kopasz, bajszos úrra külön felhívtam Kele figyelmét:

– Az ott gróf Edelsheim-Gyulai Lipót gróf. Nagybirtokos, máltai lovag. Horthy Miklós sógora.

Kele elengedte a füle mellett, amit mondtam. Láthatóan egy belső hangra figyelt, és azt kérdezte:

– A lóversenyen fogadni lehet... ugye mindig van valaki a nézők között, aki előre tudja, melyik ló lesz a befutó?

– Legalábbis azt mondják. Gyakran megvesztegetik a zsokékat, ők meg visszafogják az esélyest. Így az lesz az első, akin a legtöbbet lehet nyerni.

– Ő mozgatja a szálakat. Látod? Abban a zöld kalapban. Úgy futnak majd a lovak, ahogy ő akarja. Érzem a kisugárzását.

Váratlan ötlettől hajtva otthagytam a „léleklátót”, és a zöld kalapos úriember mellé szegődtem. Mögé álltam a pénztár előtti sorban, és kihallgattam, melyik lóra fogad. Soha nem felejttem el a ló nevét: „Hungarian Spirit.” Egy a tizenkilencez volt az oddsza, esélytelennek tartották. A zöld kalapos feltett rá ezer pengőt, én meg az összes pénzt, ami nálam volt. Megnyertem vele a befutót, senki sem sejtette, hogyan jutottam a tipphez. Attól kezdve,



Forrás: a Petőfi Irodalmi Múzeum médiatára

Török Sándor a negyvenes években

amikor nem robotoltam itthon munkaszolgálatosként, vagy nem szedtem aknát Ukrajnában, tehát amikor szabadságoltak, és hazajöttem, kijártam Kelével a versenyekre, és a sugallatára mindig nyertem annyit, amiből megéltünk a feleségemmel.

Kelét 1944. március végén vesztettem szem elől, amikor hirtelen megbénult az ország, és tehetetlenül, dermedten várta, hogy történjen valami. Napról napra éltünk, és láttuk, hogy ami történik, maga a katasztrófa. Quisling-kormány alakult, sejtteni lehetett, hogy a megszállók kényszerítették az országra. Akik képesek voltak gondolkodni, rémülten ismerték fel, hogy a szakadékba rohanunk, amit senki nem képes megakadályozni. Mert azt, aki képes lett volna tenni valamit, azt a bevonuló Wehrmacht nyomában érkező Gestapo begyűjtötte, letartóztatta. Elvitték azt a néhány politikust, aki képes lett volna szembeszegülni a németekkel, köztük a belügyminisztert is. A többiek pedig hatalmába kerítette Ahrimán, a pusztítás géniusza. De minderről semmit nem tudtunk, gyanútlanok voltunk az utolsó pillanatig, sőt, még azon is túl. Az újságokból és a rádióból csak rekedt, uszító hörgés hallatszott. Közben pedig záporoztak a zsidókra vonatkozó rendeletek, melyekről sejtettük, hogy csak

rosszat jelenthetnek. Gőzünk sem volt arról, hogy a megszállóknak hűséget esküdött rendőrök összeszedik és internálótáborba zárják a zsidó bankárokat és üzletembereket, a gazdasági élet vezetőit. Az országot hatalmába kerítette a gyűlölet és az uszítás tébolya. Rohamos gyorsasággal készítették elő a zsidók deportálását, teljes titokban. Csak szóbeszédekből értesültük arról, hogy járókelőket fogdosnak össze a pályaudvarokon és az utcákon, és Isten tudja, hová viszik őket.

Április végén csöngettek a lakásom ajtaján. Küldönc hozott hivatalos értesítést. Átadta, aláírtam, majd már szedte is a lábát, rohant a biciklijéhez. Táskája tele volt értesítésekkel, bejárta velük a várost. Mint később kiderült, legalább két tucat kollégámnak vitt ki ugyanilyet. A feleségem megőrizte, és most a kézírathoz csatolom.

U t a s í t á s

Felsőbb hatóságtól azt a parancsot kaptuk, hogy közöljük Önnel, hogy 1944. április 27-én csütörtökön reggel 8 órakor Budapest VIII. Röck Szilárd utca 26. szám alatt az ottani hatóságnál személyesen jelentkeztek.

Saját érdekében hozzon magával

takarót
váltás fehéreműt
rend felsőruhát
pár cipőt
csajkát v. fazekat v. lábast,
evőeszközül 1 evőkanalat
1 fémpoharat
továbbá 3 napi ételme

Személyi poggyászának súlya 50 kg-ot nem haladhatja meg.

A felsőbb hatóság közölte velünk azt is, hogy a jelentkezés elmulasztása a Mulasztóra nézve a leg súlyosabb következményeket vonja maga után.

Budapest, 1944. április 23.

A MAGYAR ZSIDÓK KÖZPONTI TANÁCSA

Fenti, 1944. április 27-én reggel 8 órai jelentkezésre vonatkozó „U t a s í t á s t” átvettem.

Budapest, 1944. április 25.

.....
alíírás

Átvettem a papírt, többször végigolvastam a szöveget, és töprengtem rajta. Ki és milyen alapon utasít engem? Ki az „ottani hatóság”? Mi a célja velem? A Magyar Zsidók Központi Tanácsa nevű szervezetről soha nem hallottam, bizonyára nemrég alakult. Látható, hogy a „felsőbb hatóság” parancsát hajta végre. De kiét? És mi közöm nekem ehhez az újdonsült zsidó szervezethez, amikor csak az apám volt zsidó, magam már évtizedekkel ezelőtt részesültem a keresztség szentségében? Mi történik velem, ha a megadott időpontban jelentkezem a megadott címen, melyről kiderítettem, hogy a Rab-biképző Intézet épülete? A háromnapos élelemből és az előírt felszerelési tárgyakkól úgy tűnt, hogy hosszas és nem túl fényűző vendégeskedésre számíthatok. És mik azok a legsúlyosabb következmények, melyek a mulasztóra hárulnak?

Kétségbeesetten telefonáltam. Először a rendőrségre. Szimon doktor, az életvédelmi osztály vezetője már nem volt a helyén, az utódja pedig nem tudott semmi felvilágosítást adni. A feleségem tanácsaltan volt, ölébe ejtette a kezét, és sírt, sírt, mintha soha nem apadnának ki a könnyei. Felhívtam a barátaimat, többségük azt mondta, tegyek eleget az utasításnak, „rukkoljak be”, aztán majd meglátják, mit tehetnek értem. Úgy tűnik, a németek állnak a háttérben, velük jobb nem ujjat húzni. Legszívesebben Kelét kérdeztem volna meg, de a „léleklátó” eltűnt, valahol Újpesten lakott, ahol nincs telefon, hiába kerestem, képtelen voltam megtalálni. És az idő sürgetett, egyedül kellett döntenem.

Szerencsére nem voltam teljesen magamra hagyva. Ott, ahol az emberi ész csődöt mond, még mindig fordulhatunk ahhoz a lényhez, akik a sorsunkban tevékenykedik. Nekem is, mint mindenkinek, van egy hozzám tartozó angelosz lényem – illetve én is egy bizonyos angelosz lényhez tartozom. Hiszen az ember a lelki teste, a szóma pszüchikon révén mintegy rokon a hozzá legközelebb eső szellemi lények legelső lénytagjával. Asztrálestű angeloszom működései között szerepel az is, hogy inkarnációról inkarnációra kísér, és mintegy viseli, megtestesíti mindazt, ami bennem nem tudatos. És ami nem tudatos gondolkodásomban, érzésemben és akaratomban, azt a felettem levő hierarchikus lények viselik. A tárgyi tudatból az imagináció felé közeledve ehhez az angelosz lényhez, sorsunk megismeréséhez kerülünk közelebb. Ez az imagináció, az inspiráció és intuáció igazi forrása. Az utasítást felfogva magasabb tudatállapotba kerültem, eljutott hozzám angeloszom biztatása. Fellebbent előttem a fátyol, a léthe, s felrémett előttem a magasabb rendű, meztelen igazság, az alétheia. Hallottam, hogy egy hang azt súgja: „Vonulj be!

A halál, a thanatosz közvetlen közelébe, az iszonyatba kerülsz, megtapasztalod a poklot, de téged a magasabb rendű szellemek kiszabadítanak, mert küldetést kell teljesítened!” Követtem hát anguloszom szavát, és elébe mentem a sorsomnak.

Angeloszom nem túlzott: a Rökk Szilárd utca a kárhozat helye volt. Pontosabban a gyehenna előszobája, csak ezt akkor még senki nem tudta. Soha nem jártam a Rabbiképzőben, döbbenet láttam, hogy három hete „kiszegítő toloncházzá” alakították át. Amikor a németek bevonultak, a szomszédos házban lévő internátusból az ott talált növendékekkel a kihordatták a padokat, és azok helyébe ágyakat állítottak fel. Egy-egy kis tanteremben ötvenhatvan embert zsúfoltak össze, holott még húsz részére sem volt megfelelő hálóhely. A többi internált a folyosókon aludt, szalmazsákokon. Iszonyú volt a zsúfoltság. Megtudtam, hogy először a „prominenseket”, a zsidó bankárokat, üzletembereket, ügyvédek hozták be, azután elvittek őket Kistarcsára, az ottani internálótáborba. Útjuk onnan Auschwitzba vezetett, de ezt akkor még senki sem tudta. Én azt a lengyel várost nem ismertem, nevét sem hallottam, sejtelmem sem volt, mi zajlik ott.

Mi, a „szellem emberei” alkottuk a második hullámot, akik ide kerültünk. Írók, újságírók, színházi rendezők. Bennünket nem egyenként szedtek össze, és nem a lakásunkról vittek el, mint az elődeinket, hanem egyszerűen küldtek egy utasítást, hogy jelenjünk meg, és mi szófogadóan jelentkezünk. A mintegy kétszázötven fogoly többsége olyan zsidó volt, akiket az utcákon, a pályaudvarokon gyűjtöttek be, szinte találomra. Elég volt, ha az igazolatáskor kiderült valakiről, hogy zsidó, vagy akár egy munkaszolgálatos szabadságcédula volt nála, máris idehozták. A rendőr beengedett a Rökk Szilárd utcai kiskapun, miután elmondtam, mi járatban vagyok. A földszinten a tornaterembe kerültem, ahol vagy tizenöt-húsz ember tolongott, férfi, nő, gyerek vegyesen, a padlón bőröndök, ládák, dobozok összevissza hányva. A sarokban kis íróasztal, rajta írógép, amin kalapos fiatalember, egy rabbinövendék ütögette kezdetlegesen a billentyűket. Megtermett, pufók arcú SS-tisztnél jelentkeztem, úgy tűnt, hogy ő itt a parancsnok. Később megtudtam a nevét: Wisliceny. Állítólag a megszállás után Pozsonyból vezényelték át Budapestre. Németül megkérdeztem tőle, mit keresek én itt. Rám üvöltött:

– *Hände auf die Hosennaht!*

Ismertem a vezényszavakat, kezem a nadrágvarrásra tettem. Közöltem, hogy író, újságíró és színpadi szerző vagyok, és sejtelmem sincs, mit akarnak tőlem.

– *Sie sind Geisel auf 14 Tage!* – kiáltotta az SS-tiszt,

és már elfordult, lábszárát lovaglópálcájával csapkodva.

Szóval tús vagyok, a magyar, illetve a budapesti zsidóság túsza. Váltásdíjat remélnék értem, vagy meg akarják előzni, hogy ellenállást, netán felkelést szervezzek? Csak az íráshoz értek. Nincs vagyonom, és nem vagyok összeesküvő. És nem vagyok zsidó sem. Minden más vagyok: katolikus, antropozófus, szabadgondolkodó igen, de zsidó, az nem. Soha nem jártam zsinagógába, csak keresztény templomba. Mégis, az apám vallása miatt megtagadták tőlem az „árjaigazolást”, és nem vettek a Sajtókamarába. Nem adják ki a könyveimet sem. Miért hiszik a németek, hogy a személyem fontos lehet nekik? És miért hallgatnak Hitlerre, miért nem fejezik be ezt a háborút? Akkor már tudtam, hogy a Führer nem más, mint Ahrimán, a gonoszság esszenciája. Csak azt nem értettem, hogyan képes milliók elméjét elhomályosítani, és romlásba dönteni őket?

Parancsnokunkat dr. Ubrizsy Pálnak hívták. Egy újságíró kolléga azt mondta róla, hogy valamilyen rokona Endre László belügyi államtitkárnak, aki most tótumfaktum „zsidó ügyekben”. Ezt a primitív embert rendőr segédfogalmazóból internálótábor-parancsnokká léptették elő, és mindig a keze ügyében tartotta a bikacsököt. Látható büszkeséggel, fontossága tudatában tartott beszédet nekünk. Az volt a lényege, hogy a hazának elege van abból, hogy a magunkfajta piócák a vérét szívják, ezért kemény fizikai munkát fogunk végezni, egészen addig, amíg beledöglünk. Rádiót nem hallgathatunk, újságot nem olvashatunk. A külvilág megszűnt a számunkra. És ha még egy ideig életben maradunk, akkor se reménykedjünk abban, hogy valaha is kijutunk innen, mert akárhova visznek, ennél csak rosszabb lesz. Megérdemelt büntetésünkben nyomban előleget is kaptunk: kivezényeltek az udvarra, ahol a pribékjei vezényszavára fahasábokon ugráltunk át, egészen addig, míg teljesen ki nem merültünk. Utána békaügetés következett. Hozzá voltam szokva a megpróbáltatásokhoz, két évvel ezelőtt, Aszódon, munkaszolgálatosként még ki is kötöttek valami semmiségért, teljesen elcsigázva szedtek le a kötélről. De ezt a gyötrelmet már nem bírtam. Bizonyára elterülök a földön, és agyfőbe vernek, ha a „testgyakorlatunkat” nem szakítja félbe a légiriadó. Hallottuk a bombák süvítését, majd a becsapódásukat. Társaim reménykedve néztek az ég felé, remélve, hogy az egyik romba dönti az épületet, és véget vet szenvedéseiknek.

Szerencsére a megpróbáltatásainkat félbeszakították, mert az őreink féltették a bőrüket. Anguloszom jelezte a felém áradó feneketlen gyűlöletüket,



Forrás: a Magyar Nemzeti Múzeum fényképgyűjteménye

Özvegy Horthy Istvánné.
leánykori nevén Edelsheim-Gyulai Ilona

azt, hogy tényleg meg akarnak ölni. Volt, aki ugyanúgy felfogta ezt a pusztító szándékot, mint én, de nem várta meg, amíg végeznek vele. Egy internálttól, aki előbb jött, mint én, megtudtam, hogy a tábor orvosa, aki a gyengélkedőszobán az ambulanciát látta el, morfiummal megmérgezte magát, és meghalt. Egy másik fogoly a mellékhelyiségben felakasztotta magát. Kedvem lett volna követni a példájukat, ha nem lettem volna tudatában a rám váró küldetésnek, amiről akkor még sejtelmem sem volt. Éjjel, a folyosóra vetett szalmaszákon fekve, kimerülten, amikor minden elnyugodott körülöttem, elfogott a halálérzés. Ezt nem lehet leírni, talán a színek mélyüléséhez lehet hasonlítani. Álomban elindultam egy alagúton, mely lassanként kivilágosodott, és éreztem, hogy fényes kapu felé megyek, de hirtelen megálltam előtte. Aztán láttam magam, amint egy temetőben sétálok, és megállok a saját sírom előtt... De az még álomban sem merült fel, hogy akit elhurcolnak, annak még sírja sincs, mert Ahrimán még az emléküket is el akarja pusztítani.

Felsorakoztunk az udvaron, mert váratlanul küldöttség érkezett. A Magyar Zsidók Központi Tanácsának vezetősége tette tiszteletét, élén Stern Samuval, két SS-tiszt és egy belügyminisztériumi tisztviselő kíséretében. Végre megtudtam, ki küldte nekem a behívót: a Pesti Izraelita Hitközség vezetőségét „keresztelték át” a németek. Az elnök rövid beszédet mondott, melyben kérte a türelmünket, s megígérte, hogy rövidesen más túsokkal váltanak fel bennünket. De a szavait senki sem hitte, talán ő maga sem. Mindannyian tudtuk, hogy valójában kik döntenek a sorsunkról. Ő meg akart nyugtatni bennünket, azt is csak azért, mert kényszerítették rá.

A rövid látogatás után a küldöttség már menni készült, amikor egy magyar tisztviselő váratlanul, hangosan megszólalt.

– Török Sándor!

– Jelen! – feleltem, és kiléptem a sorból.

– Kineveztek a keresztény zsidók képviselőjének a Magyar Zsidók Központi Tanácsába. Öltözzön fel, szedje a holmiját, felsőbb utasításra hazamehet. Holnap reggel jelentkezzen a Síp utcában, az elnök úrnál.

Így lettem, egyik pillanatról a másikra egy ismeretlen nevű és célú tanács tagja, keresztényként zsidó előljáró, és persze továbbra is a németek túsza. E minőségemben elmehettem a Röck Szilárd utcából, talán én voltam az egyetlen, akinek sikerült megszabadulnia. A többiek előbb a Szabolcs utcai táborba kerülnek, onnan Gyűjtőfogházba, majd Kistarcsára, ott nyomuk veszett, biztos feltuszkolták őket egy Auschwitzba induló szerelvényre. De engem, ahogy az angyalozsom megsúgta, a magasabb rendű szellemek kiszabadítottak, hogy teljesítsem a küldetésem. Ez volt a csodák közül az első, melyre nem találok racionális magyarázatot. Ha megkérdezték, hogyan jutottam ehhez a keresztény-zsidó stallumhoz anélkül, hogy kérvényeztem volna, általában azt mondtam, hogy két író, újságíró barátom, Thury Lajos és Dallos Sándor szabadítottak ki, jobboldali összeköttetéseiket felhasználva. Thury Rajniss Ferenchez fordult, a nyilas *Új Magyarország* főszerkesztőjéhez, ő sütötte ki, hogy legyek pótlólag tag a már működő Zsidó Tanácsban, így lehet engem kihozni az internálásból. Rajniss aztán Imrédy Bélán keresztül elintézte, hogy kinevezzenek a keresztény zsidók ügyeinek intézőjévé. Így kerültem a történelem kavargásának sodrába, mint epizodista.

Csak hogy ez a magyarázat, s ezt magam is tudom, nem kielégítő. Rajniss-sal köszönő viszonyban voltam, soha nem kerültünk közelebbi kapcsolatba. Kisugárzása taszított, messziről érezhető volt, hogy testestül-lelkestül Ahrimán szolgálatába sze-

gődött. Ugyanúgy, mint Imrédy Béla: mindketten a „hideg ördögöt” szolgálták, aki az ész, az értelem, az intellektus világában kísértett. Hitler Ahrimán megtestesülése volt: gonosz észlény, aki szinte nem is rendelkezik érzelmekkel. Józan, hideg, kimért, érzéketlen. Az illúziókeltés mestere: önámító, ugyanakkor becsapja és félrevezeti a tömegeket. Mestere a hazudozásnak, a manipulációnak, a tudatos félrevezetésnek. Azt sugallja az embernek, hogy csak az anyagi természetű, a fizikai érzékszervekkel megismerhető, tudományos dolgokat fogadják el valóságosként. Nem képes teremteni, csak pusztítani, ezért a Teremtőtől lelkeket kell lopnia. Minél több lelket veszejt el, annál nagyobbra nő benne az őrjöngő düh, hogy még többet pusztítson el. Ő támasztotta a háború pokoli örvényét, mely minden élet, minden emberit magával próbál ragadni a holtak birodalmába.

Miért segítettek volna rajtam ezek a mélységesen gonosz teremtmények, akik nem részei a Krisztus-Kozmosznak? Kisujjukat sem mozdították értem, hiszen a szabadulásom és a kinevezésem csak hátráltatta szörnyű terveik megvalósítását. Meg vagyok győződve róla, hogy a spirituális erők nyitották meg előttem az internálótábor kapuját, a felsőbb lények tették szabaddá előttem az utat, hogy teljesítsem a küldetésem. Ez akkor vált számomra nyilvánvalóvá, amikor hazaérve, még mielőtt beléptem volna a lakásba, kinyitottam a levelesládát. Más, lényegtelen küldemények mellett egy címzés és feladó nélküli barna borítékot találtam benne. Amikor a kezembe vettem, azonnal hevesen dobogni kezdett a szívem, pedig még meg sem néztem, hogy mi van benne. Megöleltem a feleségem, majd a szobámba mentem, és kibontottam. Viszonylag nagy alakú fényképet találtam benne. Olyasvalakit ábrázolt, akit az újságokból ismertem. Horthy István volt az, a kormányzó nagyobbik fia és helyettese, aki repülőjével lezuhant a keleti fronton. Mosolyogva állt, egy hangárban, Héja típusú gépe mellett. A repülő törzsén, jól felismerhetően, a szolnoki Dongó repülőszázad jelvénye látszott. Mögötte egy szerelő, aki az egyenruhájából ítélve német lehetett, és épp a motort szerelte. Kifejezése egészen különös volt, arcon még soha nem láttam még ilyen tisztán az ahrimani szellem megjelenését.

Sejtelmem sem volt, hogyan került a postámba ez a kép, ahogy az sem, hogy kerültem aznap haza. De valahogy éreztem, hogy a kettő összefügg. 1944. május 16. volt, ragyogó napsütés. A leeresztett redőny mögött a fotóra meredtem, mely valami különleges papírra készült, legalábbis én még ilyen finomat nem tapintottam. Hátoldalán a dátumot és egy német verset találtam.

20. August 1942

*In meinem Herzen wohnt Göttliche Seelenkraft.
In meinem Haupte wohnt Göttliches Geisteslicht.
In meinem Händen wohnt Göttliches Willensmacht.
Das alles darf ich nie vergessen.*

A szívemben isteni lelkiező lakik.
A fejemben isteni szellemfény lakik.
A kezeimben akarat-hatalom van.
Ezt sosem szabad elfelejtenem

Nem ismertem az idézet szerzőjét, de tudtam: üzenet, és nekem szól. Árulkodó volt a dátum: a repülőgép felszállása előtt készült, közvetlenül azeelőtt, hogy a kormányzó fia lezuhant. Cselekednem kell az eszközzel, amit a sors a kezembe adott, azonnal, minden perc számít. De mit tegyek? Nemsokára csengett a telefon. Nem másnap reggel, hanem azon nyomban be kellett mennem a Síp utcába, a Zsidó Tanács székházába. Ahogy beléptem a kapun, egyetlen pillanat alatt szembesültem Ahrimán pusztító tombolásával.

Zsidók óriási tömege fogadott a kapu alatt és az udvaron. Gyerekes asszonyok, lányok, idős emberek tolongtak, taposták egymást, sürgősen beszélni akartak az illetékessel, életfontosságú ügyekben vártak segítséget. A három hét alatt, amíg a Rökk Szilárd utcában raboskodtam, megtévelyodott a világ. Internálásom előtt is sorozatban jöttek ki a tévelyítő rendeletek, már nekem is sárga csillagot kellett viselnem, de azóta mintha nem is lenne más dolga a kormánynak, minthogy a zsidókat zaklassa. Tilos utazni, telefonálni, autót, biciklit, rádiót tartani, megadott időn túl az utcán tartózkodni, venni, eladni, az ékszereket és a vagyonokat be kell szolgáltatni. Közben megtudtam, a vidéki városokban gettókat állítottak fel, ahová kötelezően be kellett költöznie mindenkinek, aki zsidónak minősült. Ez a tömérdek szerencsétlen mind azt hitte, hogy a Zsidó Tanács, melynek én is a tagja vagyok, tud valamit tenni értük, felmentést tud szerezni, el tudja intézni, hogy visszaadják a telefonjukat vagy a nagymama gyűrűjét, leutazhassanak vidékre, a rokonaikhoz, vagy azok feljöhessenek. Egyáltalán: mindenki meg volt zavarodva, az emberek arcán rémület látszott, sejtelmük sem volt, mi történik velük. Híreket, eligazítást vártak a Síp utcában olyanoktól, akiknek, úgy, mint nekem, sejtelve sem volt arról, mit akarnak a németek, akik mindenben döntenek.

Valahogy átvergődtem a tömegen, és a lépcsőn nagy nehezen feljutottam a nagyterembe, ahol éppen ülészttek. Éppen az internáltak ellátásáról

volt szó, merthogy a Zsidó Tanácsnak kell gondoskodnia az ellátásukról. Stern Samu, az elnök beszélt:

– A Rökk Szilárd utcai rabbiszeminárium, amelyet kisegítő toloncháznak használnak, továbbra is tele van. Innen töltik fel a horthyligeti, csepeli táborokat, és küldenek egyes csoportokat Kistarcsára is. E táborok ellátása, étkeztetése a mi gondunk. Meg kell szerveznünk az anyagbeszerzést egyre nagyobb méretekben, a konyhák kapacitását napról napra fokoznunk kell, szállítóeszközökről kell gondoskodnunk. Mindennap mindenhová kosztot kell küldenünk, és az óriási kiadásokra meg kell teremtenünk az anyagi fedezetet, bár minden eddigi bevételi forrásunk megszűnt. A németetek bizonyára azt hiszik, hogy sohase merülnek ki a pénzforrásaink, mint a legendás, kiapadhatatlan korszóból az olaj, és mindig tudjuk fedezni a mérhetetlen kiadásokat, amelyeket a sorainkból elhurcoltak élelmezésére fordítunk.

Stern, ez az ősz hajú, bajszos ember már akkor sem volt nekem szimpatikus, amikor a küldöttség élén meglátogatta az internálótábort, most meg, ahogy elkeseredett hangon panaszkodott, kifejezett ellenszenvet éreztem. Az érzések kölcsönösek voltak, amikor bemutatkoztam neki, láttam a szemén, hogy mit tart rólam: keresztény konvertita, aki elhagyta ősei hitét, és most a saját bőrét menti. Közben megpróbál a többi kitért zsidón is segíteni, de úgy, hogy a többieket a sorsára hagyja. A tanács tagjai is többé-kevésbé ugyanígy vélekedtek rólam, de amikor felajánlottam, hogy meglátogatom a vidéki gettókat, és próbálok beszélni a keresztény zsidók érdekében a papokkal, beleegyeztek. Igaz, mást amúgy se tehettek, hiszen semmi hatalmuk nem volt. Azt sem tudták, pontosan mi készül, bár érezték, hogy valami szörnyű veszély fenyeget.

Ekkor kezdődött el számomra a lidércnyomás. Miután kineveztek a Magyarországi Keresztény Zsidók Ideiglenes Intéző Bizottságának ügyvezető alelnökévé, e minőségemben három hétig jártam a vidéki gettókat, Kárpátaljától Somogyig, Erdélytől a Felvidékig.

Alaposan megismertem Ahrimánt és gonosz seeregét. Az alantas erők hitvány lények százait állították csatasorba, hogy sok tízezer ártatlan lelket gyötörjenek, és gátlástalanul elpusztítsanak. Zsidó asszonyok, gyermekek, öregemberek tömegei szenvedtek a deszkafalak mögött, összezsúfolódva, szörnyű körülmények között. Arra kényszerítették őket, hogy szegényes holmijukat magukkal hurcolva elhagyják az otthonaikat, és egy-egy szobában tizenöten, húszan is összezsúfolódnak és éhezzenek. Szörnyűséges volt a sorsuk, de még mindig

jobb annál, ami a vagonokban várt rájuk. Fröcsögő gyűlöletben, durva bánásmódban volt részük, az őreik hideg fejjel kegyetlenkedtek velük, ahogy Ahrimán diktálta. Annak, aki a karmaik közé került, már a pénz meg a vagyon sem nyújtott menedéket: a gazdagabb zsidókat addig verték, míg el nem árulták, hová rejtették az értékeiket. Végül pedig bezsúfolták őket a vagonokba, melyek ismeretlen rémségek felé szállították őket. Gyötrőik arcán rendre megjelentek az ahrimáni vonások. Többel is beszéltem közülük, csendőrpáncsnokokkal, polgármesterekkel, tisztiorvosokkal, akik mind logikusan érveltek amellet, miért kell a lehető leghamarabb megszabadulnia Magyarországnak a zsidóságtól, és milyen hálásak lehetünk azért, hogy a németek leveszik a vállunkról a „zsidókérdés megoldásának terhét”. Volt, aki ragyogó intelligenciával rendelkezett, káprázatos intelligenciával, amely az egész lényéből áradt – csak éppen az arcán volt valami különös vonás, a homloka formája nem volt emberi. És a tekintetükben volt valami frivol és cinikus, ami jelezte, hogy náluk minden az alantas erőkből ered.

Próbáltam beszélni a papokkal, hogy legalább a megkeresztelt zsidóknak vigyenek lelki vigaszt a gettókba, és mindenkinek mondják el, mindenekeelőtt a feletteseiknek, hogy mi történik ott, bírják rá egyházukat, hogy emeljék fel a szavukat. De Krisztus szolgálói csak széttárták a karjukat, tehetetlennek bizonyultak Ahrimánnal szemben. Bizonygatták, hogy ők megteszik azt, amit az irgalmasság diktál, de tőlük ne várjon senki lehetetlent, a színfalak mögött megpróbálnak közbenjárni, legalább a megkeresztelt zsidókért, de lássam be, a nyilvános tiltakozással csak ártnának azoknak, akiket védelmezni akarnak. Valami szörnyű benuhátság vett erőt az egyházakon, én meg kétségbeesésemben, szembe-sülve a példátlan tragédiával, leveleket írtam mindenkinek, aki számít, hogy tegyen valamit, legalább a keresztény zsidóknak, vagy legalább a gyerekeknek kegyelmezzenek meg. Írtam a kormánynak, a hercegprímásnak, a kormányzóknak, saját nevemben, sőt, álneveket használva. De csak az esztergomi érsek válaszolt, hosszú levélben, melyben azt magyarázta, hogy ha a pápa semmit sem tesz, miért pont tőle várom, hogy tiltakozzon?

Megmaradt annak a válasz nélkül maradt levelemnek a másolata, melyet a magyar kormánynak írtam a keresztény zsidók gyerekeinek érdekében. Szomorú emléke annak, hogy valaki, akit azzal bíztak meg, hogy képviselje az áldozatokat, mily kevéssé tudta megóvni őket Ahrimán pusztító dühétől.

Nagyméltóságú M. Kir. Kormány!

Alulírott Török Sándor – mint a Belügyminiszter Úr által a Magyarországi Zsidók Szövetsége Ideiglenes Intéző Bizottságába, mintegy a zsidónak minősülő – csillag viselésére kötelezett – keresztények ügyeinek vitelére kinevezett tanácsstag alázatosan jelentkezem és a következő kérést terjesztem a Nagyméltóságú M. Kir. Kormány elé.

Kérem a Nagyméltóságú M. Kir. Kormányt: járjon hozzá és tegye lehetővé, hogy a bizonytalan sors elébe néző magyarországi zsidók kiskorú, és jórészt keresztény gyermekei – éppen a keresztény egyházak remélhető segítségével – valamely semleges külföldi államba szállíttassanak.

Az idők sürgető parancsa alatt igyekszem minél rövidebben indokolni kérésemet:

A történeti erők alakulása folytán a zsidókérdés „gyökeres megoldása” folyamatban van, és úgy mutatkozik, hogy rövidesen a legvégső eredményekre vezethet. Sok mindent kértek már ezzel való vonatkozásban a magyarországi zsidók, de a történelmi szükségszerűség feleletül mindenkor nemet mondatott az illetékes tényezőkkel. Megértem és tudomásul veszem az idők parancsait, és megértem immár a történelmi szükségszerűség diktálta elutasító magatartást. Így kérésem csupán egy olyan területre szorítkozik, amely területen a válasz – nem érzelmeim, de józan értelmem szerint is – igen.

A zsidókérdés gyökeres megoldása felé irányuló szándékokon mit sem változtat az, hogy ha nem zsidó – hangsúlyozom, hogy keresztény és keresztény – kisgyermekek megmentéséért a kellő lépések megtörténnek.

Nagyméltóságú M. Kir. Kormány! A harmadik és a negyedik nemzedékről beszélek – ezren és ezren vannak a kicsik között, akik kereszténynek születtek –, e sok ezernyi még ártatlan lélek a kereszténység számára, úgy tetszik, elveszendőben van. S nem zsidó ügyben beszélek, ha azt mondom: még megmenthetők!

Nagyméltóságú M. Kir. Kormány! Ez a legértékesebb anyag a kereszténység számára: a gyermekek. Ők – Krisztus Jézusé, s nem jöhet olyan szkeptikus vagy cinikus világ, hogy a jobbak ne emlékezzenek az Írásra: „És aki befogad egy ilyen kisdedit, az én nevemben, engem fogad be.” Még tovább is mondja akkor az Úr a tanítványoknak ott Kaporneumban: „Meglássátok, hogy ama kicsinyek közül egyet is meg ne utáljatok; mert mondom nektek, hogy az angyalaik a mennyben mindenkor látják az én mennyei Atyám orcáját.”

Szent István Király ezt az országot az Ég Királynőjének ajánlotta fel, patrónánkul kérve a Megváltó

Anyját... Nagyméltóságú M. Kir. Kormány – ha szabad ezt a z országot a hazámnak mondanom, ha ez éntőlem nem illetlenség –, hazámat Szűz Mária palástja borítja, több mint ezer esztendeje már, és a messzibb földek így adták meg a kemény és szépséges címet: a kereszténység védőbástyája. És én most a keresztényekért és gyermekekért könyörgök.

Kérem a Nagyméltóságú M. Kir. Kormányt, tegye magáévá a kérdést, és adjon módot arra, hogy személyes tárgyalás során kibontakozhasson a terv kivitelezésének gyakorlati – anyagi – alapja.

Most, hogy kérésemnek végére eljutottam, fölremlik bennem a kétség: hátha mégis hiába zörgetek... talán gyenge a hangom és az apokaliptikus viharban elvész... – és elvész a sokezernyi keresztény gyermek. Ez is lehet. Akkor fájó szívvel morzsolhatom a magam vigasztalására: én bezörgettem... én kértem... – morzsolhatom magamnak, bár talán üresen kongó vigaszul: dixi et salvavi animam meam. Kevésnek tetsző vigasz, bár úgy lehet, értékes mégis, mert csak igen kevesen mondhatják majd el ez időkből.

A Nagyméltóságú M. Kir. Kormány jóindulatát e kérés iránt

alázatosan várja:

Török Sándor s. k.

Budapest, 1944. június 14.

Amióta kiszabadultam az internálótáborból, összefolytak a napok, mintha átléptem volna egy másik dimenzióba, ahol már nem érvényesek az idő törvényei. A vidéki gettókat járva éreztem az őrijtő lüktetést, azt, hogy minden perc, minden óra számít, nem egy élet múlik rajta, de ezeké, tízezerké. Ugyanakkor visszaérve a fővárosba, az volt a benyomásom, hogy áll, legföljebb ólomlábakon vánszorog az idő, képtelen vagyok tenni valamit a nyilvánvalóan halálraítélt zsidók tömegeinek megmentéséért. Lázasan szaladgáltam kormánytisztviselőkhöz, papokhoz, diplomatához, de a szavaim leperegtek a félelem és a közöny faláról. Egy államtitkár, akihez végül, nagy nehezen bejutottam, elnéző félmosollyal mondta: „Rémhírek ezek, rágalmak is (...) zsidó túlérzékenység.” A hivatalnokok, de még keresztény barátaim és ismerőseim egy része is meg akart győzni, hogy rémeket látok, „nem eszik azt a kását olyan forrón”. Amit a saját szememmel láttam, megtévesztett, ők biztosan tudják, hogy a zsidók dolgozni mennek, egészen jó dolguk lesz ott, ahová viszik őket. A gyerekekre és az

öregre azért van szükség, mert a zsidók köztudottan szeretik a családjukat, ha ők is ott vannak, jobban megy a munka. A katolikus papok a feljebbvalóik határozott útmutatását hiányolták, felfelé mutogattak, még a hercegprímás is azt várta, hogy megszólaljon a pápa, hiszen ilyen fontos, teológiai vonatkozású ügyben nem dönthet önállóan. A keresztény zsidók sorsa, akiket a tisztem szerint képviseltem, nem hatotta meg a papokat. Kálvinista püspöktől hallottam azt az elképesztő érvelést, hogy azok, akik érdekből keresztelkedtek meg, a megpróbáltatások hatására bizonyára megtagadják a hitüket, de értük nem kár. A többiekben, a kitartókban és hűségeseikben viszont megerősödik a keresztény meggyőződés, ami csak nyereség lesz új felekezetük számára. Hiába kértem, könyörögtem, érveltem, a papok legalább menjenek be a gettókba, nyújtsanak lelki vigaszt a szenvedőknek, akikre minden jel szerint pusztulás vár, még erre sem voltak hajlandók, mert szembesülni kellett volna önáltató hazugságaikkal. Ugyanúgy nem lehetett rávenni a semleges országok diplomatáit sem, hogy legalább a Pest környéki városokban felállított gettókba próbáljanak meg bejutni: nem akartak ujjat húzni a külügyminisztériummal, egyébként is, küldő országaik kormányzati állásfoglalására vártak. Ahrimán mindenkit megtévesztett, hazugságaival áltatott, senki sem mert szembesülni vele.

Budáról, a Várból jöttem. A prímási palotában jártam, megint csak hiába. Valami abbé fogadott udvariasan, átvette hosszú levelem. Már nincs meg a másolata, de emlékszem, azért könyörögtem, hogy ha nem tudnak segíteni a keresztény zsidókon, a papok legalább oldozzák fel őket. Minden hiába volt, pedig a bíborosnak még Szent János evangéliumát is idéztem: „Ki fognak zárni benneteket a zsinagógákból; sőt, eljön az óra, hogy mindaz, aki megöl titeket, szolgálatot vél tenni Istennek.” Dél tájban a Lánchíd budai hídfőjénél gyalogoltam, ott, hol két éve Horthy István koporsója gördült ágyútalpon, díszegyenruhás repülő tisztek kíséretében. Ahogy befordultam, és a kőoroszlánt elhagyva elindultam a híd gyalogjáróján, azt láttam, hogy egy fiatal lány átveti magát a korláton, és beugrik a Dunába. Szerencsére a motoros őrség azonnal kimentette, nem fulladt meg. Másnap kezembe került a *Pest* című újság, amiben sok uszító és háborús cikk között rábukkantam a rövid hírre. Megtudtam, hogy a lányt Bárczi Stefániának hívják, tizenkilenc éves tisztviselő, és szerelmi bánat miatt akart véget vetni az életének. Ezt akkor, amikor tanúja voltam öngyilkossági kísérletének, még nem tudtam, de a váratlan esemény láttán megálltam, és néhány percig néztem a hömpölygő folyót. Nem tudni

honnán, látomásom támadt. Csak angeloszom küldhette, aki előtt nem titok a jövő sem. A felszínen mindenütt mélyvörös foltok jelentek meg, terjedtek, és rakparttól rakpartig beborították a medret. Vörös hullámokat szelt a motorcsónak, rajta a kimentett lánnyal, és alattunk a túlkölő vontatóhajó is. De senki sem vett észre semmit, sem járókelő, sem rendőr, sem matróz. Lassan jöttem csak rá arra, hogy ez bizony vér, ami alattunk folyik... És csak a zsidóké lehet, hiszen ők halnak meg akár ebben a percben is tömegesen, Ahrimán pribékjeinek kezétől. A rengeteg víz sem képes feloldani, elmosni a tömérdek vért, ami örökre beszennyezi majd ezt a várost, ezt az országot, és egész Európát.

Amikor két vidéki utam között bementem a Síp utcába, és beszámoltam a látott szörnyűségekről a Zsidó Tanácsban, a tagok szemén láttam, hogy mindent pontosan tudnak. Eljutnak hozzájuk a hírek, Isten tudja hogyan, és ők is ugyanolyan tehetetlenek, mint én. A kormányról lepereg a tiltakozás és a segítségkérés. Végrehajtja a németek utasításait, akik a lehető legrövidebb időn belül el akarják pusztítani a magyar zsidóságot. Démoni tervük valóra is válik, mert a deportálóvonatok zsúfoltan hagyják el az országot, és üresen térnek vissza. Azt soha nem engedték meg, hogy a bevagonírozásnál is jelen legyek, de el tudtam képzelni, mi zajlik akkor, amikor a csendőrök puskatussal zsúfolnak be hetven-nyolcvan embert egy vagonba, majd lelakatolják az ajtaját, és milyen állapotban kerülnek ki onnan, többnapi szállítás után.

Egyedül a kormányzó tehet még valamit a zsidókért. Csakhogy Horthy Miklós hallgatásba burkolózik, bár protokolláris alkalmakkor azért megjelenik a nyilvánosság előtt. Hetvenhatodik születésnapján fogadta a miniszterelnököt és a kormány több tagját, akik kifejezték jókívánásaikat. De Horthy teljesen el van szigetelve a Várban, nem lehet kapcsolatba lépni vele. Azokat a zsidó bankárokat és nagyiparosokat is őrizetbe vette a Gestapo, akikkel addig kapcsolatban volt. Amúgy meg bizonyára mindent tud arról, ami a vidéki gettókban és most már Budapesten is történik, hiszen itt is kijelölt házakba kell költözni a zsidóknak, össze kell zsúfolódniuk, hogy könnyebben hurcolják el őket. Úgy látszik, a fővárosban azt a módszert alkalmazzák, amit Berlinben, mert ott sem volt gettó, csak kijelölt épületek, ahonnan azután az éj leple alatt, kisebb csoportokban vitték el a zsidókat, magyarázta a Zsidó Tanácsban egy ortodox rabbi, mint a világ legtermészetesebb dolgát. Amúgy meg a kormányzó mindenről tud, de nem lehet érintkezni vele, minden remény hiábavaló. Horthy pontosan

tudja, mi zajlik Európában, tisztában van az általa kinevezett kormány intézkedéseivel. Senkit sem érdekelnek a zsidók, az, hogy beteljesedik rajtunk a végzet, a bűneink miatt. Most a gójok nem végeznek félmunkát, teljesen kiirtanak bennünket.

Késő este megjelent a lakásomon Braun Jenő, akit látásból ismertem, mert a Zsidó Tanácsban dolgozott. Egy dossziét hozott, azt mondta titkos, de próbáljam eljuttatni annak, aki még tehet valamit a zsidókért. Rohant, le sem ült, a kérdésekre, hogy mégis, mit kezdjek az anyaggal, kinek adjam tovább, csak vállat vont, és már ott sem volt. Hivatalból küldték ki hozzám a Síp utcából a címlista alapján, kapjam meg én is, ha már a Keresztény Zsidók Szövetségének alelnöke vagyok. A tanács tagjai a legkevésbé sem hittek benne, hogy tényleg tehetek valamit ebben a katasztrofális helyzetben, amikor mindennap indulnak a szerelvények a deportáltakkal, és senki sem képes feltartóztatni őket. Láttam, hogy a futárnál van még néhány kézbesítendő dosszié, azokat még ki kell vinnie, sietve eltűnt velük az éjszakában.

Íróasztalomhoz ültem, és elolvastam a szöveget, amit hozott. Furcsa írásmű volt. A címe hiányzott, csak három név állt az első oldalon. Közülük az utóbbi, bizonyos Oskar Krasnansky jegyezte a szöveget, aki zárójelben más nyelveken is megadta a nevét: Krasznánszky Oszkár, Oscar Karmel. A másik két név: Rudolf Vrba (Walter Rosenberg) és Josef Lanik (Alfred Wetzler). Kik ezek? Rögtön kiderült. Az előszót és néhány részletet lemásoltam.

„Két fiatal szlovenszkói zsidónak (akik ma már a semleges külföldön tartózkodnak), s akiket Szlovenszkóból 1942-ben deportáltak, és két évet töltöttek a birkenauai, auschwitzi, illetve a lublin-majdaneki koncentrációs táborokban, sikerült csodálatos módon megmenekülni. Az egyiket 1942. április 13-án szállították a szeredi gyűjtőtáborból Auschwitzba és onnan Birkenaubába, míg a másikat 1942. június 14-én a novakyi táborból Lublinba, és rövid tartózkodás után Auschwitzba majd Birkenaubába küldték.

A közölt jelentés nem tartalmaz mindent, amit fogságuk tartalma alatt átéltek. Kizárólag arról számol be, amit az egyik, vagy mindketten együtt éltek át, láttak, vagy egészen közvetlenül észleltek és tapasztaltak. Egyéni benyomásokat, valamint olyan eseményeket, amelyek csak hallomás útján jutottak tudomásukra, a jelentés nem tartalmaz. E jelentés úgy állítatott össze, hogy előbb ama ifjú zsidó élményeit és tapasztalatait mondja el, akit Szeredről deportáltak. Attól az időponttól kezdve, hogy a második is Birkenaubába érkezett, a jelentés kettőjük tanúsága alapján íródott. Ezután következik a máso-

dik fiatalember jelentése, aki Novakyból Lublinba, majd onnan Auschwitzba került.

A közölt tények egyeznek az eddigi – habár csak szórványos, azonban megbízható – jelentésekkel, úgyhogy hitelesnek tekinthetők.”

Átvillant rajtam, hogy most ismerem meg Lucifer szörnyeteg szövetségeseinek az igazi arcát. Ahrimán Hitlerként inkarnálódott, és gondosan előkészítette diadalát. Hatalomra jutva első dolga volt elszabadítani az aszuri erőket, az emberi Én fő ellenségeit. Hatásukra százezreket kerítettek hatalmukba az állati, ember-alatti készletések, ezek a teremtmények lesüllyedtek a bestiális ösztönök és szenvedélyek szintjére. Anélkül gyilkolnak még ma is, hogy fel sem merül bennük: rosszat cselekszenek. Normális értelemmel felfoghatatlan gonosztetteket hajtanak végre, melyek előtt értetlenül állnak majd a szakemberek, hiszen bonyolult pszichológiai elméletekkel is megfejthetetlenek. Velük szemben tehetetlen a jelenlegi civilizáció, nem lehet hatni rájuk. Nincsenek eszközeink a meggyőzésükre, mert a gonoszáguk forrása nem ebben a világban, hanem az ember-alatti világban ered. Ez a tábor, Auschwitz a fő fészük, ahonnan ez a jelentés érkezett. Olyan megszállott gyilkosok tartják fenn, akik nem is emberek, hanem inkább démonok, vagy emberarcú vadállatok. Olyan bűntetteket követnek el ott, melyeket az emberi elme el sem tud képzelni, súgta az angeloszom.

Ahrimán pokoli leleményessége minden képzeletet felülmúlt. Két részletet másoltam ki a szökött foglyok beszámolójából. „Az elgázosítást és hullaégetést a nyírfaerdőben beszüntették, és ezentúl csak a 4 új, erre a célra épült krematóriumban végeztek. A nyírfaerdőben lévő nagy árkot befedték, a terepet planírozták. A hamut már azelőtt is a Hamense nevű mezőgazdasági telepen mint trágyát értékesítették, úgyhogy már aligha van nyoma az itt lejátszódtott tömeggyilkosságoknak.”

Ezután következett a hevenyészett alaprajz az I. és II. számú krematóriumról, egyik oldalon kilenc kemencével, egy kéménnyel, a másik oldalon pedig négy, mélyebben fekvő gázkamrával. Közöttük egy 2000 ember befogadására alkalmas csarnok, alatta ugyanekkorá váróhelység. A gázkamrákból a kemencéhez a csarnokon keresztül sín pár vezet.

„Mikor mindnyájan a kamrában vannak, az az ajtó kívülről lesz zárva. Egy kis ideig várnak, nyilván azért, hogy a kamra hőmérséklete egy bizonyos fokra felmelegedjék. Aztán gázálarcos SS-legények a tetőre mennek, az ablakszelepeket kinyitják, és pléhdobozokból egy porszerű preparátumot szórnak a kamrába. A pléhdobozokon *Cyklon zur Schädlingbekämpfung* olvasható, és egy hamburgi gyár

jelét viselik. Nyilvánvalóan cián-preparátumot tartalmaznak, mely bizonyos hőfokon elgázosodik. Három perc elmúltával mindenki halott. Eddig még nem akadt senki, aki a kamra kinyitása után életjellet adott volna, ami az azelőtti primitív eljárásnál a nyírfaerdőben nem volt ritkaság. A kamra kinyitása után szellőztetnek, és a Sonderkommando a hullákat lapos kocsikon a kemencékhez szállítja, ahol elégetik őket. A III. és IV. mintájú krematórium nagyjából ugyanilyen rendszer szerint dolgozik, a teljesítőképessége azonban csak félannyi. A 4 krematórium összes teljesítő képessége tehát 6000 elgázosítás és kremáció naponta.”

Órjító, hogy ez az irat nem juthat el ahhoz, aki tehet valamit azokért a magyar zsidókért, akik még nem lettek Ahrimán prédái! Valahogy a kormányzó kezébe kell kerülnie, hogy világosan és egyértelműen szembesüljön azzal, hová viszik a Magyarországról deportáltakat, és mi lesz a sorsuk. Aztán ha ezt elolvasta, és semmit sem tesz, viselje a következményeit. Csak az isteni lelkierő és szellemfény teheti lehetővé, hogy ez az irat utat találjon a Várba, gondoltam. Ekkor szemem az íróasztalomon heverő, titokzatos úton hozzám került, a lezuhant kormányzóhelyettest megörökítő fényképre tévedt. Itt van a küldetésem kulcsa. Eszembe jutott Edelsheim Ilona, Horthy István özvegye: ha van valaki, akinek ez a kép sokat mond, csak ő lehet. Úgy hírlett, közeli kapcsolatban maradt az apósával és az anyósával, akik rajonganak az unokájukért... Csak ő adhatja a jelentést Horthy kezébe, senki más.

Már évekkal korábban megismertem Éliás József lelkészt és Cavallier Józsefet, aki kolléga is volt, hírlapíró. Előbbi a reformátusok, utóbbi a katolikusok keresztény zsidókat gyámoltó egyesületét vezette, és ekkor még ugyanolyan tehetetlenek voltak, mint én. Rajtuk keresztül már másnap eljutottam Apor Gizellához, a Vöröskereszt főápolónőjéhez. Róla tudtam, hogy közeli barátja Edelsheim-Gyulai Ilona grófnőnek. A bárónő minden további nélkül fogadott. Készítettem egy másolatot a felszállás előtt álló Horthy-fiú fényképéről, majd felmentem hozzá a Várba.

– Kérem, ezt adja át a grófnőnek. Valószínűleg az utolsó felvétel, ami a férjéről készült. Életbevágóan fontos dolgokról szeretnék beszélni vele.

A bárónő átvette a képet, tűnődve nézegette, és csak annyit mondott:

– Holnap reggel találkozom vele.

Még azon a héten üzent Ilona grófnő, és amilyen hamar tudtam, meglátogattam. Hangulata nyomott volt, szép arcára ráncokat véstek a gondok. Háborús sebesülteket ápolt, igyekezett belefeledkezni a munkába, de éjjelenként még mindig a férjéről ál-

modott. Rettenetesen megviselte a gyász, az, hogy ilyen fiatalon és ilyen tragikus körülmények között özvegyült meg. Bár Horthy István már közel két éve meghalt, még most sem tudta feldolgozni. A várpalota egyik mellékbejáratán jutottam fel hozzá, és mielőtt beléptem volna a fogadószobájába, levettem a zakómról a sárga csillagot. Nem akartam vele zavarba hozni sem őt, sem pedig a komornáját, aki beengedett, és a sarokban ülve, szótlánul végighallgatta beszélgetésünket.

– Hogyan került magához ez a fotó? Ismeri ezt a német szerelőt, aki István mögött áll? Mert én most láttam először, és a tisztiszolgája sem emlékezett rá.

– Nem tudom, hogyan került hozzám a kép. A férfiről tudok egyet s mást. Hermann Rudolfnak hívják. A Luftwaffe szerelője, és Göring bizalmas embere. Most azon a titkos támaszponton dolgozik, az Északi-tenger mellett, ahonnan a V 1-es szárnyas bombákat lövik ki Angliára.

– Nem kérdezem, honnan tudja. De nem kétekedem a szavában.

– Gyakran álmodik a férjével?

– Szinte minden éjjel. Látom, hogy mondani akar valamit, de nem értem, mit.

– Mert még nem távozott el a lelke. Ritkán fordul elő az ilyesmi. Biztos valami súlyos gond nyomasztja. Aggódik magáért, a kisfiáért és az országért is. Ilyesmi ritkán fordul elő, de mi, antropozófusok, tudunk rá példát.

– Találkozott vele?

– Életében nem. De láttam a lelkét, amint átment a halál kapuján.

– Kezdetől fogva olyan érzésem volt, hogy maga üzenetet hoz tőle... az a fénykép... amióta Gizi néni ideadta, nem tudom levenni róla a szemem. Éppen olyan az arca, ahogy az álmaimban megjelenik nekem.

– Én is egészen különösnek láttam. Olyan, mint egy kristályosodási pont, mely körül 1942 augusztusáig a remény tömérdek eleme lerakódott, szinte beborította. Mindenki tőle várta, hogy kiment bennünket abból a démoni örvényből, melyben már akkor is fuldokoltunk. De miután átment a kapun, már másnak mutatkozott. Ha korábban hatalmas kozmikus erőt sugárzott, mely minden reményt magába vonzott, most már félelem áradt belőle.

– Mindig éreztem, amit ez a kép bizonyít. Az a német szerelő tehet a férjem haláláról. Látszik rajta, hogy valami gonoszságra készül.

– Miért engedték a gép közelébe?

– A németek a szövetségeseink, rájuk vagyunk utalva... István mondta, hogy ha nem segítenek a javításban, és nem adnak alkatrészeket, lassan egy

gépünk se tud felszállni. Már akkor is a kezükben voltunk, most meg...

– A szerelő arcán Ahrimán szelleme tükröződik. A szerelő az ő parancsára végzett a férjével. És az a szörnyeteg most, ebben a percben is tombol, ezrével szedi áldozatait. Ahrimán maga a Sátán, aki nek pusztító dühe elől nincs menekvés...

Magam sem tudom, hogy mertem a grófnőnek szinte minden átmenet nélkül az antropozófia nyelvén beszélni. Megéreztem, hogy ez a fiatal, szép özvegy, aki István halála óta aszkéta életet él, és sokat imádkozik, fogékony a misztikára. Valami titokzatos erő azt súgta, hogy bátran szólaljak meg, a szavaim visszhangot keltenek benne. A gondolatai még mindig az imádott férje körül forognak, a lelke mélyén sejti, hogy Ahrimán bűne, hogy megözevgyült. Az a német szerelő nem véletlenül volt ott, az utolsó pillanatban meglazította gyújtáskábelét. Szándékosan idézte elő a motorhibát, ami néhány perccel a felszállás után végzetesnek bizonyult... ezt jelezte a „csillaghullás”, a motorból kicsapó lángcsóva, melyet, mintha magam is ott lettem volna az ukrainai Ilovszkoje repülőtéren, kora reggel, a Héja felszállása után, magam is látni véltem. Vagy az a lángcsóva a pilóta rakétapisztolyából származott, aki felismerte, hogy a gépe kormányozhatatlanná vált, és segítséget kért?

Hetekig jártam fel a „kiskormányzónéhoz”, mint „Bardócz, a könyvkötő”. Megidéztem a férje lelkét, de mindig csak beszéltem róla, soha nem szólaltam meg a nevében. Túlvilági ihletésű látomásaimat mondtam el, mert nem vagyok médium, és a „realista spiritizmus” amúgy sem fogadja el az efféle szellemidéző módszereket. Mi, antropozófusok tudjuk, hogy a halottakkal való minden érintkezés kísérlete, ami zavarja őket abban a létformában, abban a tudatállapotban: kárt okozó. A halottnak ugyanakkor fontos a vele való foglalkozás. Azonban az ő lelki-szellemi világában való tartózkodásának a „helye” szerint más és más a tartalma. S hogyha ebben nincs felismerésünk – és persze, hogy nincs –, akkor a leglényegesebb annak a tudatosítása, hogy te, lélek, létezel, de nem itt! Főként az első időkre érvényes ez, amikor a hozzátartozók fájdalma még a legönzőbb szokott lenni. A halott olyan tartalmat vár az élőtől, amely közli vele, hogy nem vagy itt, és most azokhoz a törvényszerűségekhez kell alkalmazkodnod, melyek között vagy. Az asztrális tartalmú és nagyon Földhöz kötött gondolkodás igyekszik közeledést létrehozni a halott és saját maga között, saját vágyának kielégítése céljából. Ezt nevezzük úgy, hogy önző gyász. Ez ellen minden igazi vallás mindig küzdött, és még inkább küzd az igazi szellemtudomány, mert tudja, hogy

árt vele a halottnak, árt az élőnek, és árt a teljes világfejlődésnek.

Másrészt az antropozófiában is szó lehet bizonyos közvetítésről az élők és holtak között, magyaráztam Ilona grófnőnek. Meghal, mondjuk, egy olyan ember, aki földi életében semmit sem tudott a szellemtudományról, de testvére, felesége vagy barátja antropozófus volt. Az elhunyt az életében hallani sem akart a szellemtudományról, esetleg még szidta is. Amikor aztán átment a halál kapuján, a Földön maradt hozzátartozói útján megismerkedhet az antropozófiával. Ez az, amit „a halottnak való felolvasásnak” nevezünk. Nagy jót tehetünk ezzel neki akkor is, ha azelőtt semmit nem akart tudni a szellemi világról. Megtehetjük ezt úgy is, hogy gondolatban tanítjuk a halottakat, vagy úgy, hogy veszünk egy antropozófiai vagy hasonló tárgyú könyvet, magunk elé képzeljük a halott személyét, és felolvasunk neki. Szép példákat látunk mozgalmunk keretében arra, hogy milyen sokat tudunk ezzel a halottainknak nyújtani. Sok barátunk olvas fel a halottainak. A halottak felfogják ezt.

Ilona grófnő mélyen elgondolkodott, látszott, hogy gondolatai most is a férje, kisfia apja körül járnak.

– Üzenek az én Pistámnak. Biztosan meghallja a hangom, és figyel rá. De ez maradjon kettőnk között. Nem akarom, hogy az anyósom és az apósom tudjon róla, mert babonásnak tartanának.

– És ő? – intettem a komorna felé.

– Teljesen megbízható, fiatal lány korom óta a bizalmasom. Mit ajánl, mit olvassunk fel neki?

Rudolf Steiner müncheni előadásait javasoltam. Címe: *Élet a halál és az újjászületés között, a kozmikus lények szemszögéből nézve*.

Amikor az első felolvasás végére értünk, Ilona grófnő szemmel láthatóan megnyugodott, vonásai kisimultak. Az ezután következő három vagy négy látogatásom során szellemtudományi szöveget mondott fel Pistának. Csak a negyedik alkalommal mertem szóba hozni, hogy miközben az „objektív okkultizmust” gyakoroljuk, minden nap zsidók ezrei követik a férjét, s haladnak át Auschwitzban a halál kapuján. Elmondtam neki, hogy éjjelente szörnyű látomásaim vannak. Nyírfaerdőt látok, valahol Lengyelországban, előtte hatalmas, földbe vájt árkok tátonganak. Csíkos ruhás foglyok kocsi-kon meztelen holttestek tömegeit hozzák oda, és borítják be a mélybe. A testek, nők gyerekek, öregek, nem mozdulnak, mert előzőleg gázzal megfojtották őket. Annyi a halott, hogy a krematóriumok nem bírják a terhelést, ezért benzinnel gyújtják meg, úgy égetik el őket. Az árkokban egész éjjel ég a tűz, fénye megvilágítja a szögesdrótok mögött a

tábort, amit Auschwitznak neveznek. És ez csak egy tábor a sok közül, melyet Ahrimán azért építtetett, hogy mindenkit elpusztítson, aki az útjába állhat.

Már nem várhattam tovább, beszélnem kellett, át kellett adnom az üzenetet. Félttem, hogy elzárkózik, annyira el volt foglalva a férje szellemével. Szerencsére nem utasított rendre, hanem elgondolkodott azon, amit mondtam.

– Szóval ez a zsidók sorsa? Gizi néni is említette nekem, hogy milyen szörnyű dolgok történnek Lengyelországban, de eddig nem vettem komolyan. Tudja, az ő bátyja a győri püspök, aki sok mindenről értesült, és elmondta neki...

– Olvassa el ezt a jelentést. Meg fog győződni arról, hogy az igazság mindennél rettenetesebb.

Angeloszom július harmadikán adott jelet nekem, hogy adjam át Ilona grófnőnek az Auschwitzból szökött két fogoly jelentését. A „kormányzóné” addigra meg volt győződve arról, hogy minden, amit tőlem hall, a szellemvilág üzenete, és ami a jelentésben áll, utolsó szóig igaz. Rögtön odaadta az anyósának, akit „Magdamamának” nevezett, hogy azon nyomban, a jelenlétében olvassa el. Horthyné is megrendült, és a jegyzőkönyv még aznap eljutott a kormányzóhoz. Ő meg néhány nap múlva leváltotta a Belügyminisztériumban Ahrimán embereit, Baký László és Endre László államtitkárokat. Krisztus-kozmosz magasabb rendű szellemei birokra keltek a gonosz erőkkkel, és ha rövid időre is, de visszaszorították őket. A légkör átmenetileg megnyihült, ezt mindannyian éreztük a bőrünkön, a Zsidó Tanácsban is. Igaz, ekkor csak annyi történt, hogy semmi sem történt. Pesten a zsidók azokban a házakban maradtak, ahová összezsúfolták őket, és a szörnyűséges rendeleteket sem érvénytelenítették. Mégis, ez a néhány hónapos haladék életek tízezreit mentette meg.

Az események a következő hetekben és hónapokban magukkal sodortak. A Keresztény Zsidók szervezetének alelnökeként még volt némi szerepem, de aztán rövidesen nálam sokkal rátermettebb emberek vették át az embermentés szervezését. Októberben, immár minden tisztségemről lemondva, félve attól, hogy letartóztatnak, lezártam a lakásomat. Feljöttem ebbe a svábhegyi házba, ahol az antropozófia nagyasszonya menedéket ajánlott fel nekem és a feleségemnek. Elmondtam neki ezt a történetet a két auschwitzi fogoly jelentéséről,

melynek egy másolata azóta eljutott Svájcba, és ha igaz, már a BBC adásában is beszéltek róla. Megmutattam neki a titokzatos úton hozzám került fotót is. Azt, amelyik megnyitotta az utam a Várba. Rögtön láttam, hogy a fényképen van valami furcsa. A hátán ott volt a német idézet, és a dátum is. De a felszállni készülő Horthy István mögül hiányzott a német szerelő.

Nincs szavam arra, ami történt. Bizonyítani nem tudom, de úgy érzem, hogy a grófnő fotóján, az általam készített kópián is ugyanez történt: arról is eltűnt a szellemkép. Én a segítségével végeztem el a küldetésem, töltöttem be a feladatom. Több nem telt tőlem, mint hogy útjába álltam Ahrimánnak, feltartottam a szörnyeteget.

Tudnivaló, hogy az isteneknek is van vallásuk, és ez a vallás az, hogy az embermű sikerül. Az ebbe a folyamatba beálló ember mindezt átgondolva a teremtés folyamatába nyúl bele. Mert hiszen a teremtés nincs befejezve, folyamat, s a megváltás is állandó cselekvés, folytonos történés. Az ember önmaga megváltásán dolgozik, azokkal a lehetőségekkel élve s azokból a tartalmakból merítve, azt a szubsztanciát használva, amit Krisztus hozott. Elindul, hogy teremtett lényből teremtővé váljék. Nem a legmagasabb rendű állatok, hanem a legkisebb istenek vagyunk itt a Földön, az elkövetkező tizedik hierarchikus rend lehetősége. Ha az istenek vallása beteljesedik – a mű elkészül –, akkor ez az az ember, aki válaszolhat az isteni-szellemi világnak, ez az az ember, aki kiküzdötte magából a kísértőket. Mintegy a parabola egész baloldalán végighangzik az istenek teremtő „legyen” szava, s az emberiség, megfutva a parabola sötét alját, elindul, hogy az U-betű jobb oldalán egykor válaszolhasson: „Én vagyok!”

Rudolf Steiner így határozza meg a szellemtudományt: *Antroposofie ist die hohe Schule des Mutes*. Az antropozófia a bátorság magasiskolája.

*Der kleinste Erdenmensch
Ein Sohn der Ewigkeit,
Besiegt in immer neuen Leben
Den alten Tod.*

A legkisebb földi ember
Az örökkévalóság fia,
Mindig új életben győzi le
Az öreg halált.

